

Lausunto

20.11.2025

Asia: VN/30542/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain 3 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain 3 luvun muuttamisesta

Lausuntopyyntö 27.10.2025 (VN/30542/2025 tai TEM096:00/2025)

Ammattitilintarkastajat - Yrkesrevisorer r.y. kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto esitetystä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ammattitilintarkastajat kannattaa esitettyjä muutoksia siitä, että raportointivelvollisuus ja niihin liittyvä varmennus kohdistetaan vain nykyistä suurempiin yrityksiin eikä pörssilistauksella sinänsä ole merkitystä. Raportointivelvollisuuden alarajaksi määriteltä 450 M€ liikevaihtotasolla sekä tällä hetkellä esityksen mukainen 1.000 henkilön alaraja tarkoittavat sitä, että lakisääteisten raportointivelvollisten määrä olisi suuruusluokkaa enää noin 130 yritystä. Mikäli lopullinen EU:n taholta määriteltävä henkilöstömäärä asettuu vielä korkeammaksi, laatijoiden määrä putoaa alle 100.

Tässä yhteydessä haluamme tuoda esille eräitä tähän muutokseen liittyviä seikkoja:

Suomessa lähdettiin laatimaan kestävyysraportointilainsäädännön implementointia eturintamassa sisällyttämällä lainsäädäntöön raportointivelvollisten alarajoiksi erittäin pienet raja-arvot (KPL:n mukainen suuryritys olisi voinut olla yritys ”kokonaan ilman henkilöstöä”, liikevaihto 50 M€, tase 25 M€ ja henkilöstömäärä 250), joka johti tilanteeseen, että hyvin useat yritykset ”luulivat” olevansa

raportointivelvollisia alkaen jo vuodesta 2025. Tähän liittyvänä lähes 500 HT- ja KHT tilintarkastajaa on myös hankkinut KRT – pätevyyden PRH:lta. Käytännössä tilanne tulee olemaan tulevaisuudessa se, että vain ja ainoastaan tulevien vaatimusten mukaiset suuremmat yritykset ovat velvollisia lakisääteiseen raportointiin ja niiden varmennukseen, joten melko menolle KRT pätevyyden hankkineelle ei riitä mitään varmennettavaa. Alkuperäisestä esitetystä jopa 5.000 yrityksestä jää jäljelle tuo vain noin 100. On todennäköistä, että vapaaehtoinen raportointi ja niiden raporttien varmennus ei välttämättä tule näyttelemään millään tavalla isoa roolia. Sinällään vastuullisuus ja kaikki siihen liittyvät toimet ja toimenpiteet ovat ehdottoman tärkeitä.

Koko tämä kestävyysraportoinnin lainsäädäntöimplementointi toteutettiin nopealla aikataululla eikä ilmeisimmin osattu arvioida, että maailmantilanne ja geopoliittinen muutos voi johtaa tilanteeseen, jossa Eurooppa – tasolla tehdään näinkin merkittäviä muutoksia (Omnibus hanke) ennen kuin varsinaisesti päästään edes aloittamaan raportointeja. Tilanne on muuttunut niin radikaalisti, että yritykset eivät välttämättä ole edes pystyneet seuraamaan, mitä olisi pitänyt tehdä ja milloin. Tämäkin lakiesitysmuutos annettiin lausunnolle nopeutetulla aikataululla, jotta se voitaisiin saattaa voimaan vielä vuoden 2025 aikana (ja käytännössä takautuvasti). Ajatus on sinällään hyvä hallinnollisen taakan vähentämisen kannalta, mutta onko varmuutta, että tämä aikataulu onnistuu. Muutoinkin kestävyysraportointiin liittyviä lainsäädäntömuutoksia on erittäin vaikeaa jopa seurata ja Euroopan Unionin taholta esitetään myös koko ajan lisää muutoksia, jotka myös tulisi ottaa huomioon. Tämä on erittäin merkittävä haaste sekä yrityksille että varmentajille.

Raportointiin ja erityisesti tietojen keräämiseen liittyy myös haasteita ainakin varmentajan kannalta. Lakimuutos ”kieltää” pyytämästä kestävyysraportointiin liittyviä tietoja alihankintaketjuun kuluvalta yhtiöltä, jos sen liikevaihto alittaa 450 m€ (ja sillä on alle 1.000 henkilöä). Voiko tämä johtaa tilanteisiin, että lakisääteisen varmennuksen piirissä oleva yritys ei siten välttämättä saa tarvittavia tietoja ja se voi johtaa tilanteisiin, että myös varmentaja saattaa joutua tilanteeseen, jossa varmennusta tukemaan ei saada riittävästi varmennusnäyttöä.

Helsingissä 19.11.2025

Ammattitilintarkastajat - Yrkesrevisorer r.y.

Timo Virkilä KHT

hallituksen puheenjohtaja

Ammattitilintarkastajat – Yrkesrevisorer r.y. on vuonna 1970 perustettu aktiivinen aatteellinen yhdistys, jonka tehtävänä on toimia ammatissa toimivien tilintarkastajien yhdyssiteenä ja ottaa kantaa ammatinharjoittamiseen liittyvään keskusteluun mukaan lukien lausuntojen antaminen sekä ylläpitää ja kehittää hyvää tilintarkastustapaa. Yhdistyksen jäseninä ovat ammatissa toimivat KHT, JHT ja HT-tilintarkastajat koko Suomesta. Yhdistys järjestää myös koulutusta ja seminaareja jäsenilleen sekä muille sidosryhmille.

Virkilä Timo
Ammattitilintarkastajat - Yrkesrevisorer r.y.